

امیر احمدی: امیدوارم دولت ایران به ما مجوز بدهد

محمد امینی

امیر احمدی: "طرف دهه های گذشته، مهمترین مشکل این بوده که ایران و آمریکا همواره مواضع یکدیگر را اشتباه برداشت کرده اند و میکنند فکر میکنند شورای ما بتواند به ایجاد شفافیتی کمک کند که تا بحال وجود نداشته است"

هوشنگ امیر احمدی که سالهای زیادی در آمریکا بسر برده و در این مدت در دانشگاهها مشغول بوده، همواره طرفدار برقراری رابطه میان تهران و واشنگتن بوده است.

او که بنیانگذار و رییس شورای آمریکاییان- ایرانیان (AIC) است، در مصاحبه ای که می خوانید، نسبت به صدور مجوز وزارت خزانه داری آمریکا جهت تاسیس دفتر این شورا در ایران واکنش نشان داده و می گوید صدور این مجوز "فرصتی طلایی است" تا دو کشور بتوانند "خیابان یک طرفه ایجاد شده از سوی واشنگتن به تهران را به یک خیابان دو طرفه" تبدیل کنند.

او که بستگی می تواند خوشحالی خود را پنهان کند، در پاسخ به پرسش اول می گوید دفتر شورای آمریکاییان - ایرانیان در ایران در نظر دارد برای ایجاد تفاهم بیشتر بین دو ملت و دو دولت و در جهت ایجاد میدالات مردمی و آموزشی، برپایی کنفرانس، چاپ کتاب، مقالات و خبرنگارانه فعالیت کند تا انتقال خبرها بدرستی صورت بگیرد و دو کشور درک بهتری از یکدیگر داشته باشند.

اما بلافاصله با اشاره به روی دیگر سکه می گوید حال نوبت بررسی درخواست شورا از سوی دولت ایران است. به گفته او این درخواست اکنون تحت بررسی است.

آقای امیر احمدی طی ماههای اخیر چند بار به ایران سفر کرد که گفته شد این سفرها با هماهنگی و حتی دعوت مقامات بلند پایه دولت محمود احمدی نژاد صورت گرفته است. روزنامه ها و محافل خبری نزدیک به محافظه کاران، بویژه روزنامه کیهان که با مدیریت نماینده آیت الله خامنه ای اداره میشود، به این سفرها تاخت و آقای امیر احمدی را از جهات مختلف به باد حمله گرفت.

همین حساسیتها بود که پرسیدن این پرسش را گریزناپذیر میکرد که آیا آقای امیر احمدی از سوی مقامات ایرانی، بصورت مستقیم یا غیر مستقیم، اشاره یا علامتی مبنی بر مساعد بودن زمینه های موافقت با دایر شدن دفتر شورا در تهران مشاهده یا دریافت کرده است؟

هوشنگ امیر احمدی بصراحت گفت "تفاهمی" در کار نبوده، اما دولت ایران مطلع بوده که درخواست شورا در نزد مراجع آمریکایی تحت بررسی است؛ اما چون نتیجه آن مشخص نبوده لذا طرف های ایرانی اعلام هرگونه نظری را به روشن شدن نتیجه بررسی می ها در طرف آمریکایی موکول کرده بودند.

انتظار
طرفهای ایرانی اعلام هرگونه نظری را به روشن شدن نتیجه بررسیها در طرف آمریکایی موکول کرده بودند.
هوشنگ امیراحمدی

البته لحن و بیان آقای امیر احمدی چنان نیست که از صدور مجوز تاسیس دفتر شورا در تهران از سوی حاکمیت ایران مطمئن باشد. با این وجود میگوید: "شاید خبر صدور مجوز از سوی آمریکاییها برای ایران هم خوشایند و هم غافلگیر کننده بوده است. امیدوارم چنین باشد. من خیلی خیلی امیدوارم که دولت ایران به ما مجوز بدهد".

وقتی به آقای امیر احمدی یادآور می شوم که تحرکات او همواره با حساسیتهایی در ایران همراه بوده و دلیل این خوش بینی او چیست؟ او برسرعت می گوید که اگر هم ایران مجوز بدهد، مجوز را به شخص هوشنگ امیر احمدی نمیدهد، بلکه به شورای آمریکاییان-ایرانیان میدهد.

با این تاکید، آقای امیر احمدی اضافه میکند که شخصیت های بلند پایه در دولت های پیشین آمریکا نظیر مادلین آلبرایت (وزیر خارجه دولت بیل کلینتون)، توماس پیکرینگ (سفیر) و سناتور بنت جانستون با 26 سال سابقه در سنای آمریکا در شورا حضور دارند. به گفته آقای امیر احمدی شورایی که وی بنیان گذاشته "وسعتی بیش از آن دارد که بخواهد فقط در ظرف هوشنگ امیر احمدی دیده و سنجیده شود."

او اضافه میکند که "شورا یک سازمان دیپلماتیک یا سیاسی نیست. یک سازمان غیر دولتی (اصطلاحا خیریه یا charity) است و کارش ایجاد درک بهتر میان دو ملت و دو دولت است، ایجاد زمینه برای گفتگوهای غیر سیاسی و غیر دیپلماتیک."

زمینه سازی برای تماسهای سیاسی

پرسش بعدی از درون تاکید آقای امیر احمدی روی ایجاد زمینه سازی غیر سیاسی و غیر دیپلماتیک شورای آمریکاییان و ایرانیان ایجاد شد.

از دکتر امیر احمدی پرسیدم که در حال حاضر جمهوری اسلامی ایران با آمریکا و دنیای غرب بر سر برنامه هسته ای ایران و مسائل دیگر درگیر نوعی رویارویی و بن بست است، آیا شورا میخواهد در این زمینه نقشی ایفا کند؟

پاسخ آقای امیر احمدی نخست آن است که روابط سیاسی و دیپلماتیک، خاص خود دولتهاست، "ما فقط زمینه سازی می کنیم تا دولتها با هم حرف بزنند. ما به عنوان طرف سوم سر میز مذاکره نمی نشینیم." آقای امیر احمدی با استفاده از مثال اینطور توضیح می دهد که کاتال ها و باندهایی برای ارتباط و تعامل میان دولت-کشورها وجود دارد.

او می گوید: "باند اول باند دولتهاست که در آن دولت با دولت حرف میزند. باند دوم، غیر دولتها هستند. هوشنگ امیر احمدی برای شورای آمریکاییان-ایرانیان نقش ایک و نیمه قائل است." و در توضیح بیشتر این نقش میگوید: "ما (شورا) اگرچه غیر دولتی هستیم اما طرف صحبت ما معمولاً دولتها هستند. وقتی دولت ها تصمیم میگیرند به هر دلیلی با هم حرف بزنند در آن لحظه کار شورا تمام است."

هوشنگ امیر احمدی تاکید دارد که دستور کار شورای تحت امرش آن است که بین آمریکا و ایران زمینه ای برای تفاهم پیدا کند. می گوید که شورا طرفدار صلح، ضد جنگ و مخالف تحریم (ایران) است. وی با بیان این جمله بسرعت شرایط را به صدور مجوز از سوی وزارت خزانه داری آمریکا برای شورا چنین وصل می کند که "طرف بیست سال گذشته شورای ما در آمریکا حضور داشت و از دور دستی بر آتش داشته."

حالا اگر شورا در ایران دفتر داشته باشد یک فرصت طلایی است برای مردم و دولت ایران که حرف هایشان را مستقیم بزنند و ما می خواهیم خیابان یک طرفه بیست-سی سال گذشته را دو طرفه کنیم. یک طرفه بوده چون آمریکا در ایران حضوری نداشته... مهم ترین مشکل طرف دهه های گذشته این بوده که دو کشور همواره مواضع یکدیگر را اشتباه برداشت کرده اند و می کنند. فکر می کنم شورای ما بتواند به ایجاد شفافیتی کمک کند که تا بحال وجود نداشته است."

"معتقد شورای آمریکاییان-ایرانیان میتواند نقش بازی کند. بدون شورا احتمالا بخشی از آن جریان که باید انجام شود خالی میماند. اما اگر دولتها نخواهند با هم کار کنند، شورا نمیتواند کاری انجام دهد."

در اینجا از آقای امیر احمدی می پرسیم چرا فکر می کند دولت های ایران و آمریکا با هم ارتباطی ندارند. مثال میزنم که با وجود نداشتن رابطه دیپلماتیک بین تهران و واشنگتن، هرگاه شرایط ایجاد کرده دو طرف بصورت علنی در مواردی مانند زلزله بم یا گفتگو در عراق و یا حتی مسائل اقتصادی مثل خریدهای کلان گندم ایران از آمریکا در سال گذشته، با یکدیگر ارتباطات و تعاملاتی داشته دارند. پس چه زمینه ای هست که تصور شود شورای آمریکاییان -ایرانیان می تواند کاری کند که دیگر کانال ها و مجاری نمی توانند؟

بسرعت می گوید: "ما چنین ادعایی نکردیم." تکرار می کند که شورا نقش فرصت ساز دارد. "فرصت هایی هم ایجاد کردیم که به آنها افتخار می کنیم. دولت ها نتوانستند چنین فرصت هایی (بین ایران و آمریکا) ایجاد کنند. بزرگترین مثالی که آقای امیر احمدی به آن اشاره می کند موضع گیری پوزش طلبانه مادلین آلبرایت بابت دخالت تاریخی آمریکا در سرنگونی دولت محمد مصدق بود. مثال دیگری که می آورد آن است که شورا توانست سناتور بایدن که اکنون در جایگاه معاون باراک اوباما برای پیروزی در انتخابات پیش روی ریاست جمهوری آمریکا فعالیت می کند، را دو بار به ابتکار شورا وارد صحنه روابط ایران و آمریکا کند، آنجا که سناتور بایدن "خواستار آن شد که نمایندگان دو کشور بنشینند و مذاکره کنند."

هوشنگ امیر احمدی با آوردن این مثالها بار دیگر اینها را خارج از توان و تمایل دولت های دو طرف دانست.

رئیس شورای آمریکاییان- ایرانیان باز هم به سراغ تاکید بر رسالت شورا برای "زمینه سازی" می رود و می گوید: "معتقد ما هم می توانیم نقشی بازی کنیم و بدون ما (شورا) احتمالا بخشی از آن جریانی که باید انجام شود خالی می ماند. دولت ها اگر نخواهند با هم کار کنند شورا نمی تواند کاری انجام دهد."

شکستن تحریم
همین که وزارت خزانه داری اجازه داد یک سازمان غیر انتفاعی آمریکا در ایران دفتر تاسیس کند، در واقع بخشی از تحریم به شکلی شکست.
رئیس شورای آمریکاییان - ایرانیان

تقاضای تاسیس دفتر شورا در تهران: میزان الحراره برای گامهای بعدی؟

از آقای امیر احمدی می پرسیم آیا شورای آمریکاییان- ایرانیان از طرف دولت یا محافل نزدیک به دولت آمریکا برای حرکت به سمت تقاضای مجوز تاسیس دفتر شورا در ایران علامت مشوقی دریافت کرده بود؟

بسرعت و صراحت می گوید که "احتما بوده. ما رفتیم پنج شش ماه با وزارت خارجه آمریکا رایزنی کردیم. آنها ابتدا سفت و سخت نمی خواستند چنین مجوزی بدهند. می گفتند که ما (آمریکا) با ایران بر سر برنامه هسته ای اش مشکل داریم و دادن مجوز به شورا می تواند پیام غلطی ارسال کند، چون شما (شورا) یک سازمان آمریکایی هستید و اینکار باعث سوتفاهم می شود. ما با دادن توضیحات و توجیهات بالاخره دولت و وزارت خارجه آمریکا را قانع کردیم که از درخواست ما حمایت کنند. وقتی موافقت آنها را گرفتیم آن را به وزارت خزانه داری بردیم..."

به گفته آقای امیر احمدی صدور این مجوز از سوی خزانه داری آمریکا، از آنجا که ایران در لیست کشورهای حامی تروریسم قرار دارد و تحت تحریم است، اهمیت زیادی دارد. به بیان او "همین که وزارت خزانه داری اجازه داده یک سازمان غیر انتفاعی آمریکا در ایران دفتر تاسیس کند، در واقع بخشی از تحریم به شکلی شکست، البته اینکار به صورت قانونی انجام شد و این تصمیمی بسیار مهم بود."

هوشنگ امیر احمدی این را برای شورای آمریکاییان-ایرانیان دستاوردی می داند که احتمالا حسادت و رقابت دیگر سازمانهای غیر دولتی آمریکایی که خواهان حضور در ایران هستند و تاکنون به آنها اجازه داده نمی شده را بهرماه خواهد داشت.

پرسش بعدی من روی تحرکات ماههای اخیر محافل خبری و دیپلماتیک استوار بود که بموجب آنها ظاهرا دولت آمریکا بدنبال ایجاد مرکز نمایندگی دیپلماتیک در تهران است.

از هوشنگ امیر احمدی پرسیدم آیا بین این اخبار که آمریکا میخواهد در تهران دفتر حفاظت از منافع دایر کند و نقش واسطه ای سفارت سوییس را به حضور مستقیم تغییر دهد با داده شدن مجوز به شورای آمریکاییان- ایرانیان رابطه ای وجود دارد؟ آیا این طور نیست که آمریکاییها خواسته اند با دادن مجوز به شورا و اکتش حاکمیت ایران را محک بزنند و آن را معیاری برای تاسیس دفتر نمایندگی مستقیم قرار دهند؟

هوشنگ امیر احمدی می گوید از آنچه در ذهن مقامات دولتی آمریکا می گذرد خبر ندارد و می افزاید "بین دفتر ما و دفتر حفاظت از منافع رابطه ای وجود ندارد". او شورای آمریکاییان-ایرانیان را موجودیتی مستقل توصیف می کند که از هیچ دولتی پول و کمک نمی گیرد. اما بلافاصله می افزاید: "اما اینکه شورای ما بتواند سکوی باشد برای قدم بعدی آمریکایی ها، این را من احتمال می دهم که باشد."

او اضافه می کند که دولت آمریکا شاید از صدور مجوز برای شورا به عنوان نوعی میزان الحراره استفاده کند، چون اگر دولت ایران به شورا اجازه تاسیس دفتر ندهد، دلیلی ندارد که برای تاسیس سایر مجموعه ها پیشنهادی داده شود. آقای امیر احمدی چنین جمع بندی می کند که "اگر ایرانی ها به شورا ما اجازه داشتن دفتر در تهران را بدهند، آمریکایی ها تشویق می شوند پیشنهاد(های دیگر) را مطرح کنند."

هوشنگ امیر احمدی در ادامه از صحبت های قبلی رئیس جمهوری ایران مثال های امیدوار کننده می آورد و خاطر نشان می کند که آقای احمدی نژاد گفته اگر آمریکایی ها بخواهند در ایران دفتر حفاظت منافع داشته باشند، مسئله "بطور جدی" مورد بررسی قرار خواهد گرفت. اما باز دیگر تاکید می کند که به جز این رابطه تحلیلی، رابطه مشخص و متقنی بین دفتر شورای آمریکاییان-ایرانیان با بحث دفتر حفاظت منافع آمریکا در ایران وجود ندارد. او می افزاید "چنین حرف هایی بین ما و اعضای شورای ما با دولت مطرح نشده و آنها هم چنین برخوردی یا تقاضایی از ما نکرده اند."

” زمان خاتمی هم همینکار را کردم... دولت ایران نتوانست جلو
ببرد. خود آقای خاتمی بعدها گفت فرصت سوزی شد. این فرصت را
خودشان سوزاندند.
خاتمی سوزاندند

هوشنگ امیر احمدی در انتخابات دوره قبل ریاست جمهوری ایران کوشید نامزد این پست شود. وی تقاضای خود را مطرح کرد و وقتی درخواستش تقریباً با بی‌اعتنایی روبرو شد با ارسال نامه‌ای به شورای نگهبان، ممانعت از حضور خود را در انتخابات یک فرصت سوزی خواند. حال او می‌خواهد برای شورای آمریکاییان-ایرانیان در تهران امتیاز دایر کردن دفتر بگیرد. از او پرسیدم آیا فکر نمی‌کند اگر به وی چنین اجازه‌ای داده نشود، به سوء محاسبه متهم خواهد شد؟ و اگر مشخص شود که این درخواست سوء محاسبه بوده، آیا به وجهه سیاسی‌اش ضربه خواهد خورد؟

هوشنگ امیر احمدی با لحنی قاطع این مساله را رد می‌کند. می‌گوید تلاشش برای تاسیس دفتر برای شورا در تهران محصول محاسبه خاصی نبوده است. "من یک کار بزرگ برای ایران کردم. برای دولت ایران و ملت ایران. آمدم از دولت آمریکا اجازه خواستم یک سازمان غیر دولتی آمریکایی در ایران دفتر بزند. حال اگر دولت ایران توجه به اهمیت این حرکت نکند و فرصت سوزی کند، دیگر مشکل دولت ایران خواهد بود."

آقای امیر احمدی بار دیگر تاکید می‌کند که "من خانم آلبرایت را آوردم از ملت ایران عذرخواهی کرد. آقای خاتمی آنوقت رییس جمهور بود و هیچ واکنشی هم نشان نداد. و اتفاقاً برعکس، برخورد منفی هم شد با خانم آلبرایت. اما آن عمل، وجهه مرا کم نکرد. همه می‌گویند امیر احمدی کار خودش را کرد، دولت خاتمی بود که فرصت سوزی کرد. الان هم همین است. دلیلی نمی‌بینم که دولت ایران اکنون نپذیرد. البته اطلاع ندارم فقط اعتقاد دارم. کار من ایجاد فرصت است. من یک قدرتی از خودم نشان دادم که اگر بخواهم از آمریکاییها چیزی بگیرم می‌توانم. زمان خاتمی هم همینکار را کردم... دولت ایران نتوانست جلو ببرد. خود آقای خاتمی بعدها گفت فرصت سوزی شد. این فرصت را خودشان سوزاندند."